Allmän översikt över AntiLimbo-undersökningen:

Länder som omfattas: Lettland, Sverige, Belgien
Målgrupp: Ukrainska ungdomar (flyktingar/nyanlända)
Metod: Nationella enkäter + intervjuer med ungdomsledare
Huvudteman: Integration, emotionellt välbefinnande, utbildning, vänskap, intressen, spelvanor, kulturell identitet

1. Språkanvändning och kommunikation

- **Lettland:** De flesta talar ukrainska eller ryska sinsemellan; ryska eller engelska med lokalbefolkningen. Många var motvilliga att lära sig lettiska i början på grund av osäkerhet om framtiden. Äldre ungdomar börjar nu lära sig lettiska för högre studier eller arbete.
- **Sverige:** Ukrainska dominerar. Svenska används i skolan men föredras ännu inte i sociala sammanhang. Engelska används mer än i andra länder.
- **Belgien:** De flesta talar ukrainska. Viss integration via skolan, men belgiska språk (franska/nederländska) är utmanande. Språk är fortfarande en barriär för djupare integration.
  Gemensam trend: Ukrainska är det emotionellt starkaste språket. Lokalspråket ses mest som ett praktiskt verktyg, inte som en känslomässig förankring.

2. Integration och känsla av tillhörighet

- **Lettland:** Ungdomar känner sig "mellan två världar" – aktiva i det lokala livet men mentalt rotade i Ukraina.
- **Sverige:** Gradvis anpassning. Ungdomar uppskattar tryggheten och stödsystemen och är mer redo att tänka långsiktigt.
- **Belgien:** Emotionell distans kvarstår. Många känner sig neutrala trots att de deltar i aktiviteter.
  Gemensam trend: Emotionell integration ligger efter fysisk närvaro. Många ungdomar känner sig fortfarande övergångsvis bosatta.

3. Vänskap och sociala kretsar

- **Lettland:** Blandade vänskaper – lokala, ukrainska och online. Starka känslomässiga band till vänner i Ukraina.
- **Sverige:** Vänskapsband bildas oftast inom migrantgrupper. Få har svenska vänner p.g.a. språk/kulturklyftor.
- **Belgien:** Hybridvänskaper – starkast till ukrainska och online-vänner. Lokala relationer bildas långsamt.
  Gemensam trend: Ungdomar har blandade sociala kretsar, med starkt beroende av tidigare eller digitala relationer.

4. Intressen och aktiviteter

- **Lettland:** Musik, resor, sport och konst är mest populära. Utflykter och fysiska aktiviteter är särskilt omtyckta.
- **Sverige:** Kreativitet, digitala spel och interaktiva aktiviteter dominerar. Lärande och självuttryck värderas högt.
- **Belgien:** Sport, spel, musik och kreativa hobbys är vanliga. Även natur och konst nämns.
  Gemensam trend: Ungdomar dras till kreativa, aktiva och sociala former. Musik, spel och sport är universella favoriter.

5. Spelvanor och preferenser

- **Lettland:** 45 % spelar dagligen. Favoriter är berättelsebaserade spel, simuleringar och strategispel.
- **Sverige:** Spel är ett viktigt socialt verktyg. Äventyr, berättelser och logik/pusselspel föredras.
- **Belgien:** Många spelar dagligen. Sociala, berättelsedrivna och strategiska spel är mest omtyckta.
  Gemensam trend: Spel är en kanal för känslomässig hantering och social kontakt, särskilt för dem under 18 år.

6. Emotionellt välbefinnande och motivation

- **Lettland:** Motivation kommer från familj och vänner. Vissa äldre ungdomar kämpar känslomässigt p.g.a. oviss framtid.
- **Sverige:** Ungdomar är motståndskraftiga men bär på känslomässig tyngd. Stabilitet och rutiner hjälper.
- **Belgien:** Familjen är främsta drivkraften, därefter vänner. Vissa ungdomar uttrycker trötthet och känslomässig distans.
  Gemensam trend: Emotionellt stöd kommer från nära relationer. Skola och struktur spelar också stor roll.

7. Kulturell identitet och uppfattning

I alla länder uttrycker ukrainska ungdomar:

- Stolthet över sitt ursprung
- Önskan att bli sedda som ukrainare – inte ryssar
- Tacksamhet för lugn, säkerhet och natur i värdländerna
- Frustration över språkbarriärer och stereotyper

8. Framtidsutsikter

- **Lettland & Belgien:** Många ungdomar drömmer om att återvända till Ukraina men känner sig kluvna.
- **Sverige:** Fler är öppna för att stanna och bygga sin framtid.
  Gemensam trend: Hopp om återvändande existerar parallellt med en växande acceptans för nuvarande verklighet.

9. Ungdomsledares insikter (alla länder)

- Ungdomar är nyfikna, engagerade, men emotionellt komplexa
- Bästa stödformer:
  - Gruppaktiviteter
  - Flexibla, inkluderande format

    - Trygga emotionella miljöer
- Ledare betonar behovet av interaktiva, icke-formella och kulturellt känsliga metoder – särskilt i digitala eller lekfulla sammanhang

Implikationer för AntiLimbo-speldesign

Ukrainska ungdomar önskar spel som:

- Innehåller berättelser, känslomässig inlevelse och valfrihet
- Möjliggör samspel och samarbete
- Speglar verkliga dilemman, kulturutbyte och identitet
- Undviker strikt kunskapstestning — istället främjar kreativitet, känslor och socialt engagemang

- **Denna enkät var en del av AntiLimbo-projektet. KA2 Small-Scale Partnership-projektet "AntiLimbo" drivs av Grem, Lettland i samarbete med MoreMosaic, Sverige och Bessonova Outdoor Immersion School, Belgien inom ramen för Erasmus+-programmet. Projektet syftar till att stärka känslan av tillhörighet bland unga ukrainska flyktingar i Belgien, Lettland och Sverige, och koppla dem till Europeiska unionen och dess kulturella arv. Genom spelifiering och digitala verktyg vill vi öka medvetenheten om Europas kulturhistoria och värderingar, samt främja en djupare identitet i förhållande till deras nya omgivning och det europeiska samhället. Projektreferensnummer: 2024-3-LV02-KA210-YOU-000269071. Unga under 18 år besvarade enkäten med tillstånd och under överinseende av sina lärare eller ungdomsledare.**
- **Ansvarsfriskrivning: De åsikter och synpunkter som uttrycks är enbart författarens/författarnas och återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska unionens eller Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (EACEA) ståndpunkt. Varken Europeiska unionen eller EACEA kan hållas ansvariga för dem. Finansierat av Europeiska unionen.**